

Didactische richtlijnen

Doel

Deze cursus heeft één doel: de verbale communicatie in het Nederlands tussen verplegend personeel en patiënten verbeteren.

Het is de bedoeling de verpleegkundige zo vaardig mogelijk te maken in het Nederlands, in de kortst mogelijke tijd, zodat ze/hij zich kan redden in de meest elementaire werksituaties.

Vereist niveau

Om deze cursus in klasverband te kunnen volgen, moet de cursist minimaal een niveau 1.2 (A2) bereikt hebben.

Inhoud

Er werd bewust voor gekozen om de algemene verpleegkundige topics veel aandacht te geven en de specifieke diensten te beperken tot de spoedevallendienst.

Er wordt geen rekening gehouden met schrijfvaardigheid. In de schoolcontext is er ook alleen een mondeling examen. De hiermee bespaarde tijd komt de spreekvaardigheidsoefeningen ten goede. Wel moet de docent schrijffouten verbeteren als hij er ziet in de schrijfoopdrachten van de cursisten, maar zonder (veel) bijkomende uitleg.

De oplossingen van alle oefeningen zijn te vinden op de website, samen met de scripts voor de luisteroefeningen:

<http://www.wpg.be/vakliteratuur/downloads/medisch>.

De taal is bewust laagdrempelig, met korte zinnen en 'transparante' woorden wanneer mogelijk.

De nieuwe woordenschat staat achteraan in het hoofdstuk of hoofdstukdeel, voor de syntheseoefening.

Elk hoofdstuk heeft ongeveer dezelfde structuur:

- 1 een overzicht van wat de cursist zal leren
- 2 enkele belangrijke zinnen in verband met het geziene thema
- 3 een eerste eenvoudige en korte dialoog, die het thema introduceert
Het is de bedoeling om een introductie te geven en de link te leggen naar mensen
 - die een lager basisniveau hebben;
 - van wie de kennis van het Nederlands opgefrist moet worden;
 - of die wel de basiskennis hebben, maar alleen een beperkte kennis van de specifieke ziekenhuistaal.

- 4 dialogen
 - met luisteropdrachten
 - met leesopdrachten
 - met navertelopdrachten
 - met invulopdrachten
- 5 afwisselende toepassingsoefeningen op de woordenschat van de dialogen
- 6 uitleg in verband met een beperkt aantal aspecten van de grammatica
Hierbij werd, voor het gemak van de cursist, grammaticaal jargon zoveel mogelijk vermeden.
- 7 grammaticale contextuele oefeningen
- 8 uitbreiding van de woordenschat
Deze oefeningen dienen om variatie in de dialogen te brengen, zoals in de volgende lessen:

Hoofdstuk 6

- B Dialoog 4 oefening 5
oefening 6 Het weer
Toiletgerei
Kleine en grote behoeften

Hoofdstuk 8

- Dialoog 1 oefening 2
Dialoog 3 oefening 3

Hoofdstuk 10

- Dialoog 3 oefening 2 en 3

Hoofdstuk 11

- Dialoog 6 oefening 3

Vooraf deze oefeningen worden het best tijdens de les mondeling opnieuw gedaan om de nieuwe woorden in te studeren. Hierbij kan de cursist zijn antwoorden afdekken of ze eerst op een afzonderlijk blad schrijven.

- 9 de woordenschat
- 10 een syntheseoefening
- 11 spreekoefeningen
- 12 de sleutelzinnen in verband met de geziene thema's
- 13 een overzicht van de verworven vaardigheden
De cursist moet per vaardigheid enkele voorbeelden geven.

Voorstel voor het verloop van de eerste les

Dialogo 1

- De cursisten lezen de dialoog in stilte.
- De docent vraagt naar de globale inhoud en legt eventueel nieuwe woordenschat uit.
- De docent leest elke zin voor en vervolgens herhalen de cursisten die zinnen.

In dit hoofdstuk worden de scheidbare werkwoorden aangeboden, omdat die veel voorkomen in dit thema (*ik verbind u door / ik bel hem op / ik zoek het op*).

Oefening 1 is een herhalingsoefening op de vervoegingen van de gewone werkwoorden. De cursisten lossen deze oefening op.

- De docent legt het principe van de scheidbare werkwoorden uit op het bord.

De cursisten maken oefening 2.

Dialogo 2

Oefening 1 is een luisteroefening ().

- De cursisten lezen eerst de titel en de vragen om gericht te kunnen luisteren. De docent gaat na of de cursisten de vragen begrijpen.
- De cursisten luisteren naar de opname en beantwoorden mondeling de vragen die ze kunnen oplossen. Zo is dit tegelijkertijd een spreekoefening.
- De docent speelt de opname opnieuw af en de cursisten beantwoorden de overige vragen.
- Deze handeling wordt zo vaak als nodig herhaald om alle vragen te kunnen oplossen.
- De docent laat de opname nog eens zin per zin horen en de cursisten herhalen de zinnen. Dit zou best twee of drie maal gebeuren.
- De dialogen worden ingestudeerd, twee per twee als dat kan. De hele klas werkt hiervoor gelijktijdig. De docent wandelt tussen de banken en luistert even naar iedereen en stuurt bij waar nodig. Tijdens dit gebeuren kijken de cursisten hoe langer hoe minder naar de tekst. Wat ze zeggen, hoeft niet per se hetzelfde als de tekst te zijn, als het Nederlands maar correct is. Omdat deze oefening simultaan gebeurt voor iedereen, neemt ze weinig tijd in beslag.
- Twee groepjes van twee cursisten worden uitgekozen om het dialogeje nogmaals te reproduceren voor iedereen. Dit wordt kort beoordeeld en eventueel bijgestuurd.
- De docent legt de persoonlijke voornaamwoorden (onderwerp) uit.

De cursisten lossen oefening 2 op, eerst individueel gedurende twee à drie minuten, dan klassikaal. Zo krijgt iedereen de kans om de oplossingen te vinden.

Dialogo 3

– Oefening 1 bevat twee invuloefeningen op belangrijke woordenschat. Het is hier de bedoeling om de nieuwe woordenschat in een context te laten gebruiken. Dit soort oefening wordt bewust eenvoudig gehouden: de in te vullen woorden staan bovenaan. Indien nodig legt de docent bijkomende woorden uit.

Zo'n invuloefening is een oefening op de leesvaardigheid (je moet de tekst begrijpen om de woorden juist in te vullen) en is tegelijk een manier om de cursisten te verplichten om de nieuwe woordenschat minstens eenmaal te schrijven. Op deze manier memoriseren ze beter.

– De aandacht wordt gevestigd op de opmerking over het woordje *even*.

– Oefening 2 is een vertaal oefening die individueel of met twee opgelost wordt en dan klassikaal verbeterd wordt.

Dialogo 4

Oefening 1 is een lees oefening (.

– De cursisten lezen de titel en de vragen. Dan lezen ze de dialoog en geven ze mondeling antwoord, zodat deze oefening ook een spreek oefening is.

Oefening 2 is een vertaal oefening die klassikaal opgelost wordt.

– Samen met de cursisten herhaalt de docent de getallen tot 20, dan tot 100 en 1000. Iedereen telt een eerste keer mee tot 100. Dan tellen de cursisten om de beurt van 1 tot 10, van 10 tot 20, van 20 tot 30 enz.

De cursisten lossen oefening 3 (een luister oefening in verband met de getallen) individueel op. De opname wordt driemaal afgespeeld. Tweemaal wordt de opname gestopt na elk getal, de derde keer wordt er niet meer gestopt.

Dialogo 5

Oefening 1 is een invuloefening waarbij de cursisten de antwoorden van de verpleegkundige op de juiste plaats moeten zetten.

– De cursisten lossen de oefening met z'n tweeën op. Daarna luisteren ze klassikaal naar de cd om de antwoorden te controleren. Nadien lezen twee cursisten de dialoog hardop.

– De dialoog wordt per twee ingestudeerd zoals voor dialoog 2.

De woordenschat dient eerder voor consultatie of verificatie (bv. voor geslacht) dan als studiemateriaal op zich. Het wordt aanbevolen om de oefeningen eerder allemaal opnieuw te maken dan de woordenschat

vanbuiten te leren. Als men dit doet, leert men de woorden in context te gebruiken.

Syntheseoefeningen

Oefening 1 wordt een eerste keer individueel opgelost (met behulp van de antwoorden die voor de oefening staan) en klassikaal verbeterd.

Oefening 2 Vervolgens vraagt de docent om de boeken te sluiten en stelt hij de vragen van oefening 1 opnieuw.

Als een cursist moeilijkheden ondervonden heeft met de opdracht, moet hij het hoofdstuk thuis herhalen.

Spreekoefeningen

Oefening 1 wordt individueel voorbereid en klassikaal verbeterd.

Oefening 2 Zo'n oefening wordt meestal schriftelijk voorbereid, tenzij de cursisten zeer vlot en zelfzeker zijn. De docent wandelt tussen de banken en stuurt bij waar nodig. Zodra de dialoog klaar is, moeten de cursisten die naspelen en zo veel mogelijk afstand nemen van hun tekst, in hun eigen tempo. Kijken mag, maar wel zo weinig mogelijk!

Het is belangrijk dat de cursisten de gemaakte dialoog na de schriftelijke voorbereiding nog eens weergeven zonder de tekst en zo spontaan mogelijk, zonder hem op te zeggen. In deze laatste fase van de oefening moeten ze meer aandacht besteden aan de intonatie. De inspanning die ze moeten leveren om na te denken over zinsbouw en woordenschat is dan al groot, zodat ze vergeten om een vriendelijke intonatie te gebruiken. Het resultaat is dat de patiënt het gevoel heeft dat de verpleegkundige kort of onverschillig is, terwijl het vaak eerder om een taalprobleem gaat. Cursisten moeten zich hier bewust van worden en de juiste intonatie oefenen.

Tip

Als u glimlacht terwijl u tegen iemand praat, 'hoort' die persoon dat in uw stem. Dat is dus een gemakkelijke manier om de intonatie in de juiste richting te beïnvloeden!

De sleutelzinnen

Deze zinnen worden nog eens klassikaal overlopen: de docent vraagt een paar cursisten om elke keer een drietal zinnen te lezen.

Nu kan ik ...

Elke cursist gaat op het einde van het hoofdstuk na of hij alle doelstellingen bereikt heeft. Deze zelfevaluatie moet op een degelijke manier gebeuren. Voor elk aangegeven item kan de cursist een paar zinnen geven als voorbeeld. Dit kan klassikaal gebeuren.

8 Medicijnen toedienen	<ul style="list-style-type: none"> - Instructies geven bij het nemen van orale of andere medicijnen - Een bange patiënt geruststellen voor een injectie - Iets verbieden - Zich empathisch opstellen 	Perfectum
9 De patiënt wordt geopereerd	<ul style="list-style-type: none"> - De patiënt voorbereiden op een operatie - De patiënt in de recovery begeleiden - De patiënt toelichting geven over postoperatieve verzorging - De patiënt instructies geven tijdens postoperatieve verzorging - De patiënt geruststellen - De patiënt moed inspreken 	Pronomen personale (object) Toekomstige tijd
10 Bij de spoedgevallendienst	<ul style="list-style-type: none"> - De geschikte vragen stellen voor een anamnese bij een spoedgeval - Instructies geven aan een patiënt bij een spoedgeval - Zeggen wat er moet gebeuren bij een spoedgeval - Administratieve gegevens noteren - Een kort verslag maken - Medisch advies geven 	Herhaling
11 Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> - Toelichting geven bij <ul style="list-style-type: none"> • een electrocardiogram • een bloedonderzoek • een scan • een echografie • een botscan • een punctie - Instructies geven bij <ul style="list-style-type: none"> • een bloedonderzoek • een punctie • een botscan - De patiënt geruststellen 	Herhaling
12 Ontslag van de patiënt A <i>De patiënt mag naar huis</i> B <i>Slecht nieuws</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De nodige documenten en toelichting geven bij ontslag - Een patiënt voorbereiden op slecht nieuws - Zich empathisch opstellen - Een patiënt opvangen na slecht nieuws 	Herhaling